

РОЗДІЛ: Військово-інженерна підготовка та зв'язок

Заняття 3: “ Види окопів, призначення та порядок їхнього устаткування ”

НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ

- 1. Вибір місця розташування окопів для особового складу і техніки**
- 2. Обладнання одиночних окопів для стрільби з автомату (Виконання нормативу з інженерної підготовки №1)**

Мета заняття

- 1. Вивчити призначення, устрій та порядок обладнання окопів.**
- 2. Вміти вибирати місце розташування окопів для їх обладнання.**

Бойовий Статут Сухопутних Військ трактує:

Фортифікаційне обладнання позицій і районів розташування підрозділів 6 здійснюється з метою:

- забезпечення ефективного використання зброї*
- стійкості управління*
- захисту особового складу, озброєння і техніки від усіх засобів ураження противника.*

Місце розташування окопів (споруд) повинне задовольняти наступним основним умовам:

- **посадка споруд на місцевості повинна забезпечувати:**
 - **скритність;**
 - **необхідні умови для нормальної життєдіяльності, а споруди для спостереження - для ведення вогню**
- **допускати гарний огляд і обстріл поперед лежачої місцевістю на дистанцію не менш 400 м, огляд і обстріл підступів до сусідніх окопів;**
- **сприяти маскуванню окопів (споруд);**
- **забезпечити приховане повідомлення з тилом і із сусідніми окопами**
- **параметри споруд повинні мати мінімальний обсяг робіт на їх зведення**

фортифікаційне обладнання включає:

- відкопквання окопів для стрільців і бойової техніки
- обладнання укриттів для особового складу, техніки і матеріальних засобів
- обладнання споруд для спостереження і управління боєм

Основні польові фортифікаційні споруди

- 1.** Одиночні стрілецькі окопи
- 2.** Траншеї, ходи сполучень
- 3.** Окопи для бойової техніки
- 4.** Укриття для захисту особового складу
- 5.** Укриття для машин і матеріальних засобів
- 6.** Споруди для спостереження і управління боєм

Одиночні окопи

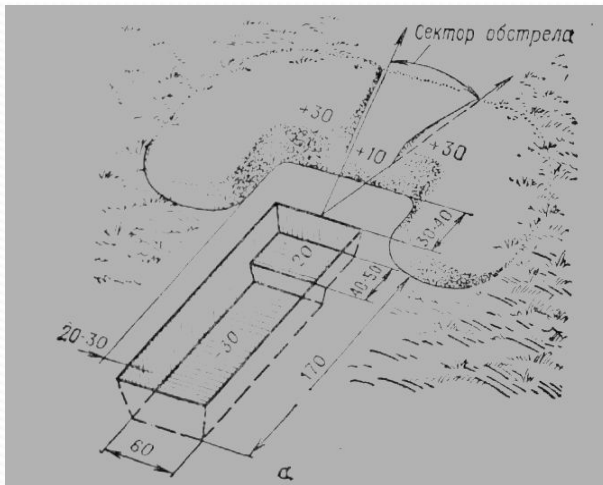
ОКОП – відкрита земляна споруда для ведення вогню

Одиночні стрілецькі окопи обладнують для стрільби:

Лежачи (глибиною 30 см) • З коліна (глибиною 60 см) • Стоячи (глибиною 110 см).

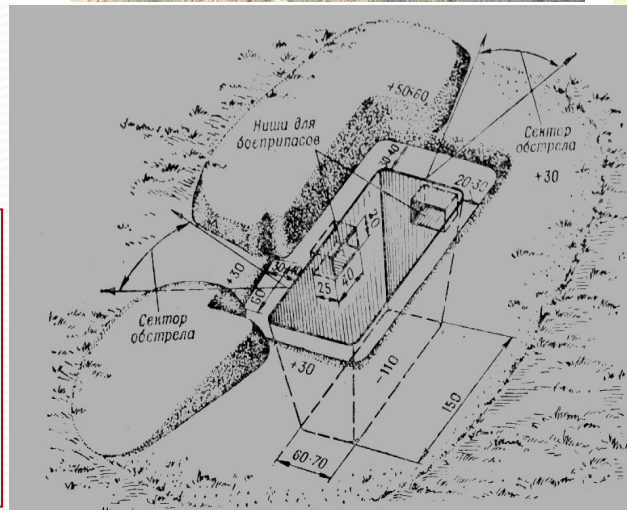
Одиночний окоп для стрільби із автомата лежачи складається з виїмки в ґрунті довжиною 170 см, шириною 60 см, глибиною 30 см.

Для зручності стрільби (опора ліктями) у передній частині виїмки залишається сходи́нка шириною 40-50 см. висота бруствера - 30 см

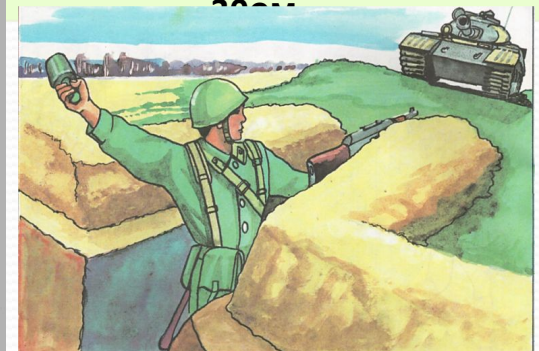
Одиночний окоп для стрільби із автомата з коліна

складається з виїмки в ґрунті довжиною 170 см, шириною 60 см, глибиною 60 см. Бруствер має висоту 30 см.

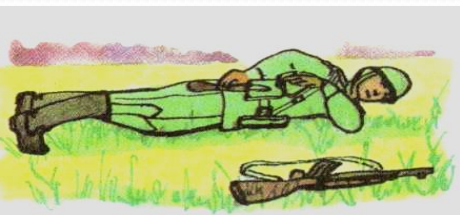
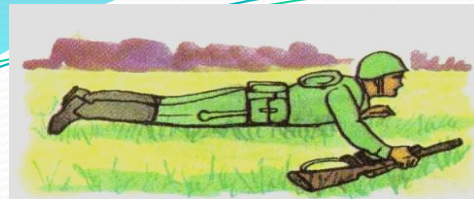

Одиночний окоп для стрільби із автомата стоячи

Глибина 110см
Бруствер має висоту 60см.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ОБЛАДНАННЯ ОКОПУ ДЛЯ СТРІЛЬБИ З АВТОМАТА

Покласти зброю справа від себе стволом у напрямі противника.

Повернувшись на лівий бік, виймати піхотну лопатку, ударами до себе підрізати дерен.

Знявши дерен, скласти його збоку (використати для маскування бруствера) Землю викидати спочатку вперед, потім убік.

Викопавши передню частину окопу на глибину 20 см, пересуватися трохи назад і продовжувати рити його далі.

Норми часу на устрій одиночних окопів піхотними (саперними) лопатами (норматив з інженерної підготовки №1)

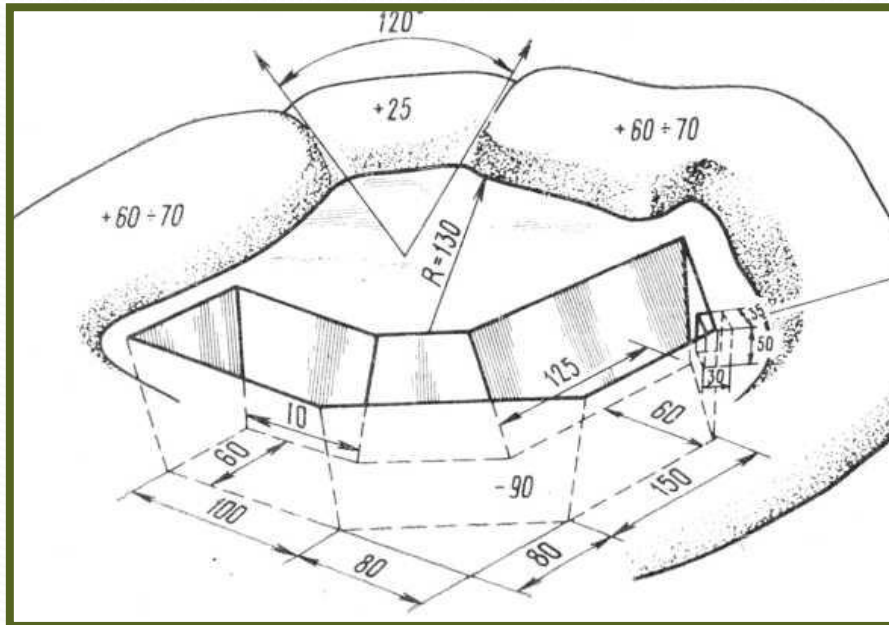
Види окопів	Автоматник	Кулеметник	
	Час, год.	Час	Обсяг ґрунту
Лежачи	0,5	0,5	0,3
З коліна	1.2	2,5 (1,5)	1,5
Стоячи	2,5	4 (2,5)	2,3

Окопи для кулеметів

улаштовуються для стрільби лежачи, із коліна і стоячи.

Висота бруствера в секторі обстрілу не повинна перевищувати 20 см, а в інших частинах окопу повинна бути не менше 60 см.

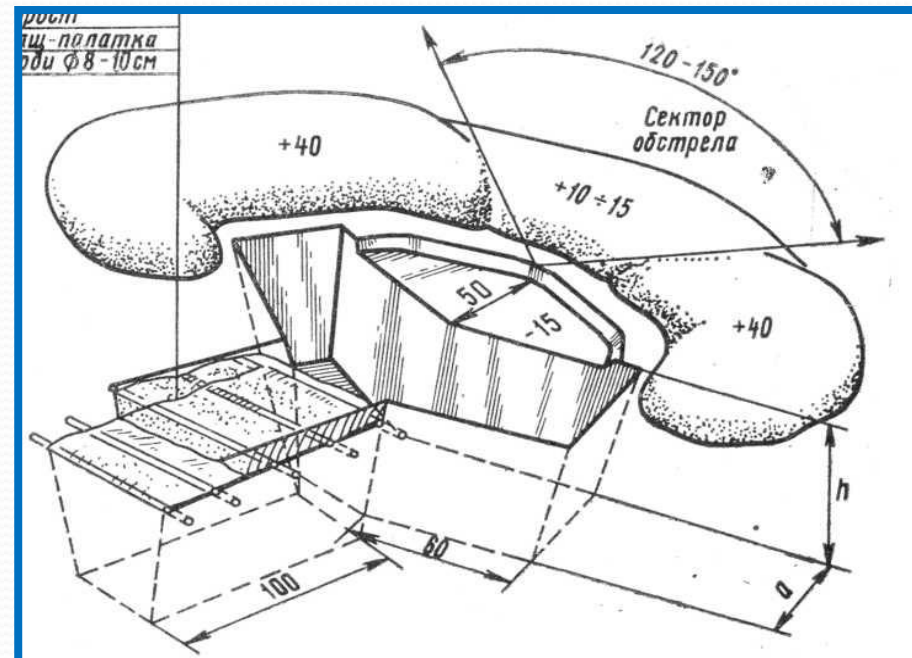
На пристрій окопу потрібно 4 чол.-год

Окоп для стрільби протитанкового гранатомета

включає ровик глибиною 110 см, нішу для боєприпасів і бруствер. Він забезпечує ведення вогню з гранатомета в секторі до 180°.

На пристрій окопу потрібно 3 чол.-год.

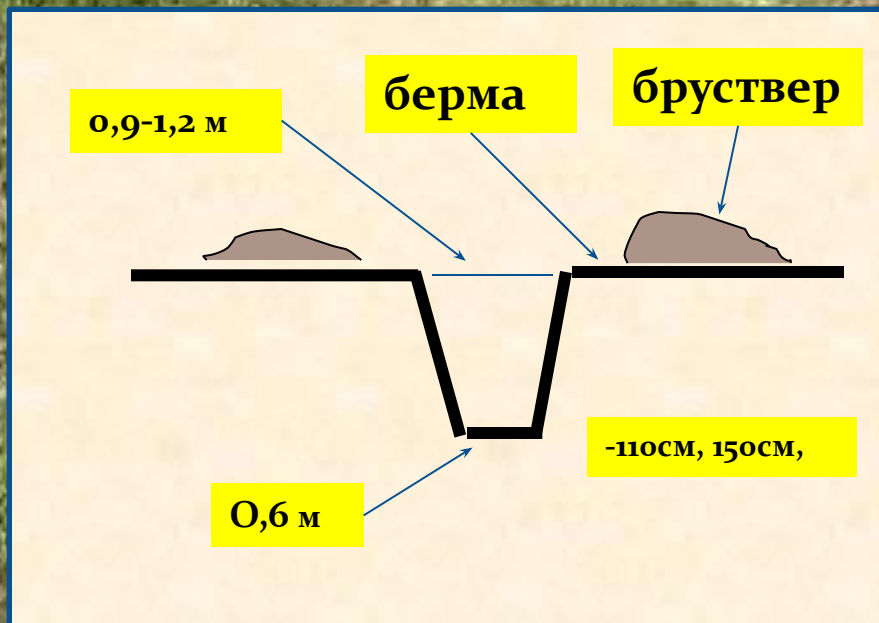
Траншея – ров в ґрунті, що з'єднує окопи. Призначена для ведення вогню, спостереження, прихованого розташування і маневру в ході боя.

глибина - 60 см (неповний профіль)

- 110 см (основний профіль)

- 150 см (повний профіль)

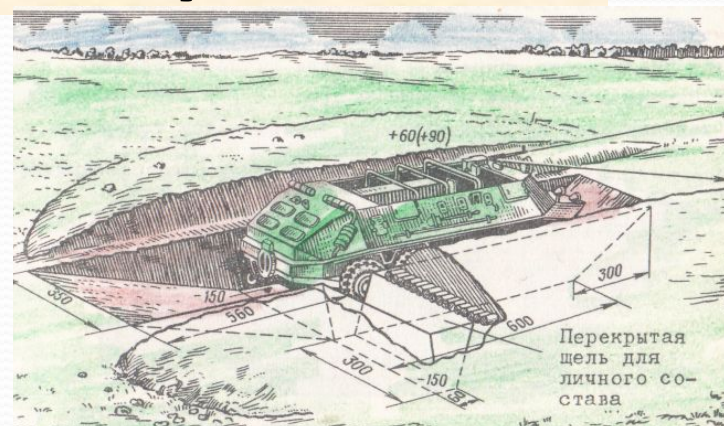
Профіль траншеї

Хід сполучення – це траншеї глибиною 60 -110 см, Призначений для прихованого маневру підрозділами, евакуації поранених, подачі боєприпасів і продовольства.

За роки Великої Вітчизняної війни було споруджено 50 тисяч км. траншей і ходів сполучення, 1,5 млн. фортифікаційних споруд

Окоп для бойової техніки - споруда котлованного типу

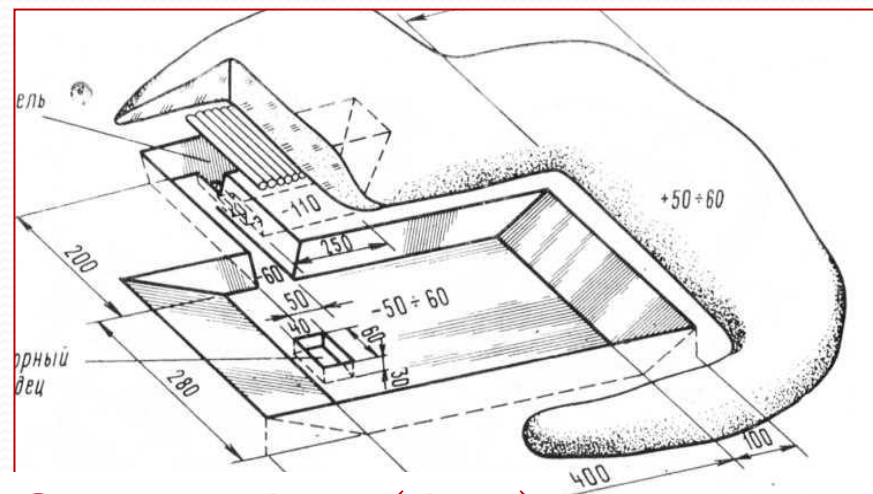

Окоп для бронетранспортера

Окоп для танка з круговим обстрілом

На пристрій окопу потрібно 18 чол.-год.

Окоп для БМП (БМД)

Укриття для захисту особового складу

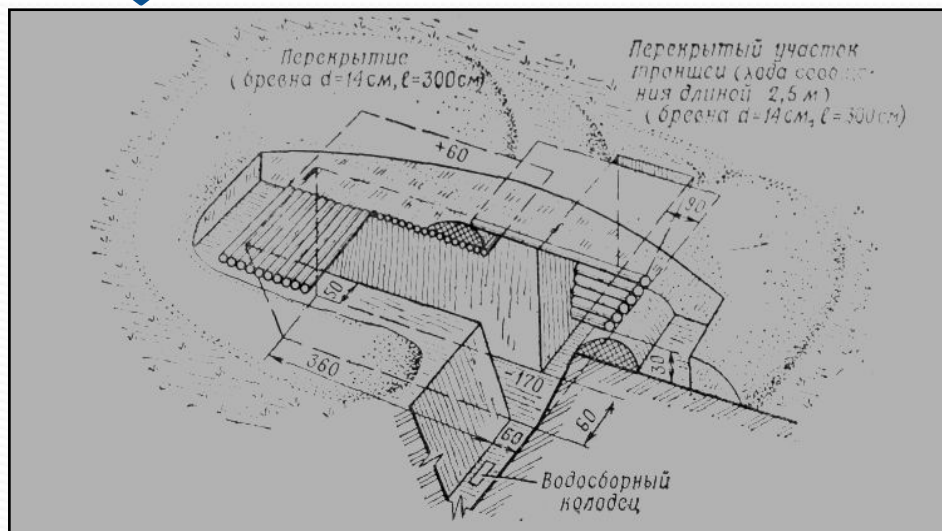
Перекрыта щілина – траншея глибиною 170 см накрита зверху тонкими колодами і присипана шаром ґрунту 60 см.

Довжина щілини із розрахунку 50 см на кожного солдата

Обладнується на відділення, екіпаж

На пристрій окопу потрібно
18 чол.-год

СХОВИЩЕ – влаштовують для більш високого захисту від засобів враження, а також в умовах хімічного і радіоактивного зараження місцевості. Місткість - 20-25 чол.

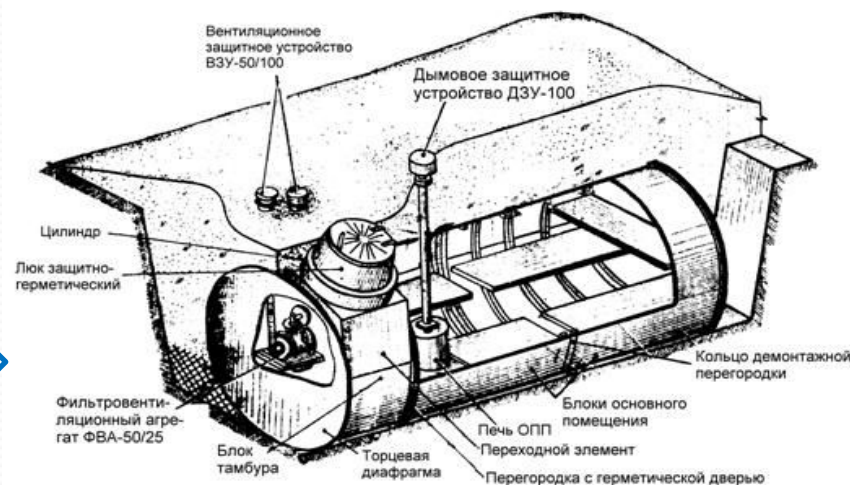
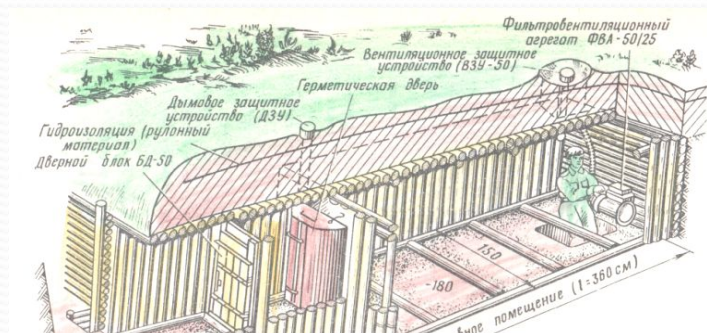

БЛІНДАЖ –

заглиблене спорудження з дерева чи елементів металу засипане шаром ґрунту 120 см.

Складається з приміщення довжиною 3-6 м, шириною 1,5 м, висотою 1,8 м і тамбура.

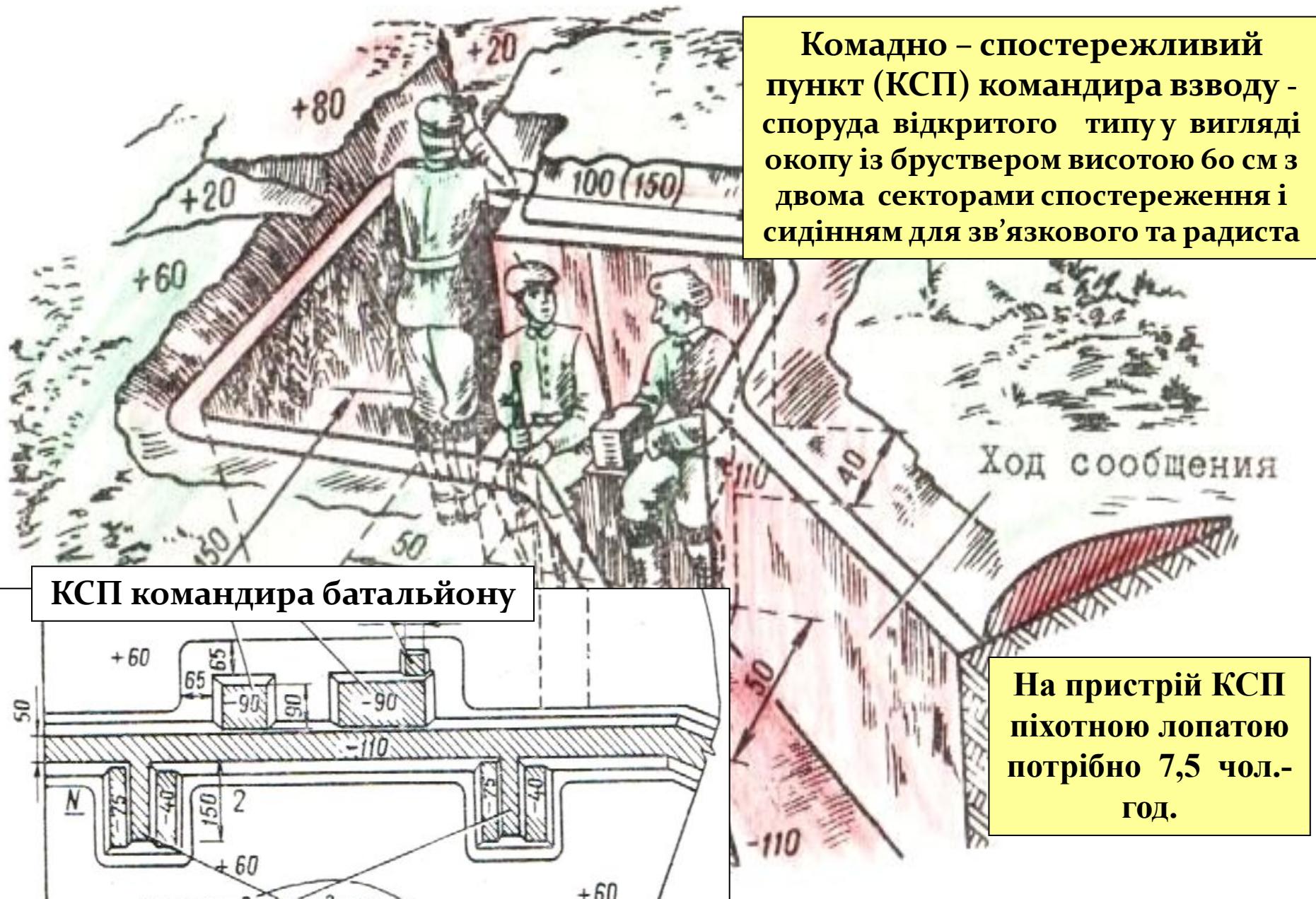
Обладнуються на взвод.

Споруди для спостереження і управління боєм

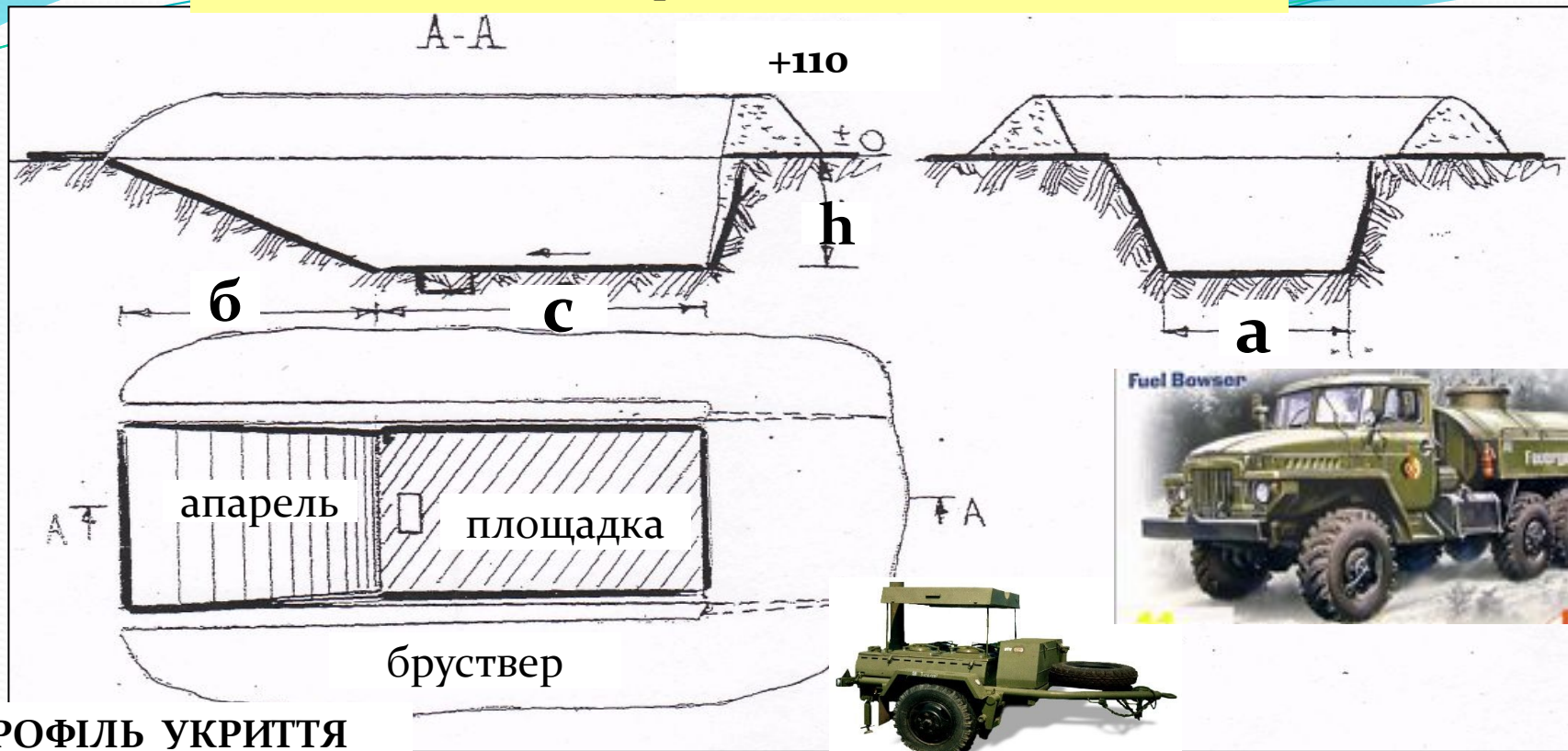
Командно – спостережливий пункт (КСП) командира взводу - споруда відкритого типу у вигляді окопу із бруствером висотою 60 см з двома секторами спостереження і сидінням для зв'язкового та радиста

КСП командира батальйону

На пристрій КСП піхотною лопатою потрібно 7,5 чол.-год.

Укриття для спеціальних машин і матеріальних засобів

ПРОФІЛЬ УКРИТТЯ

	Марка машини	Розміри, м				Об'єм витягнутого ґрунту, м ³
		а	б	с	h	
1	Кухні ПАК-200	2,5	4,0	4,0	1,2	20
2	КАМАЗ-4310	3,5	7,0	7,0	2,4	134
3	ЗІЛ – 131 з тентом	3,0	6,0	6,0	2,0	82
4	БМП-1К	3,5	3,0	6,0	1,2	37

При організації оборони поза зіткненням з противником (при завчасної підготовки оборони) для скорочення часу на обладнання позицій залучають землекопальну техніку інженерних підрозділів.

Дообладнання траншеї після відкопування землекопальною машиною включає :

- очистку берми, формування бруствера;**
- відривання ячейок і площадок для ведення вогню;**
 - обладнання ніш для бойових і господарчих запасів;**
- обладнання перекритої щілини (бліндажа), відхожого місця ;**
- розширення ділянок траншей**

ЗЕМЛЕКОПАЛЬНІ МАШИНИ
призначені для відкриття траншей і котлованів при обладнанні позицій військ і пунктів управління

Полкова землекопальна машина
ПЗМ-2

Характеристика

Розміри траншей:

глибина 1,2 м

ширина по верху 0,9 м

ширина по дну 0,65 м

Розміри котлованів:

ширина 2-3,5 м

глибина до 3 м

Продуктивність :

-при відкопуванні котлованів
100 ³/год

-при відкопуванні траншей
120 м/год

Котлованна машина МДК-2

Розміри котловану, що
відриває, м:

- ширина по дну	3,6
- глибина	До 3,5

Продуктивність	200-250м ³ /г.
----------------	---------------------------

МАШИНИ ДЛЯ ВІДРИВКИ КОТЛОВАНІВ

Котлованна машина МДК-3

Продуктивність

500-600 м³/г.

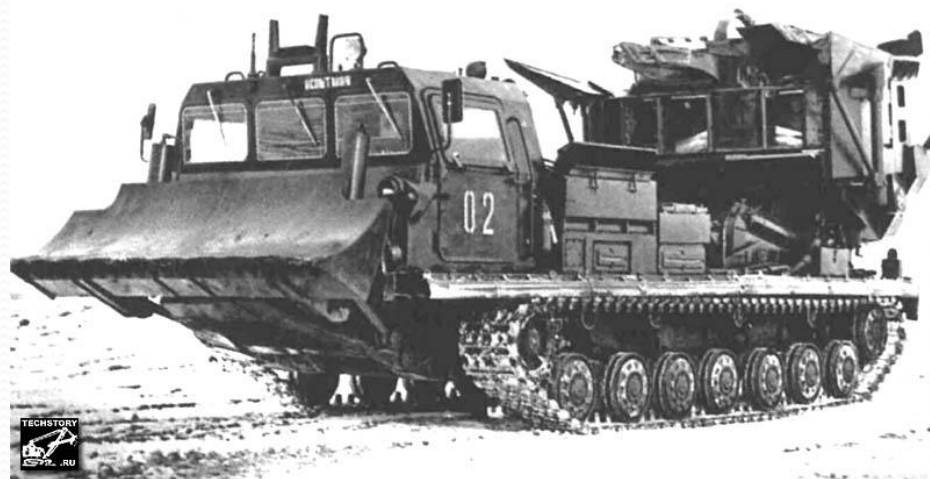
Розміри котловану:

ширина дна

3,7 м

глибина

до 3,5 м

Умовні знаки

Траншея з перекритою щілиною і ходом сполучення

Сховища для автомобілів (або іншої бойової техніки) 1 – підготовлене; 2 – зайняте;

Окопи для танків (або іншої бойової техніки)
1 – підготовлене; 2 – зайняте

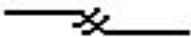
Сховище із місцевих

Бліндаж із місцевих матеріалів

Відкрита щілина

Перекрита щілина

Споруда для спостереження відкритого типу

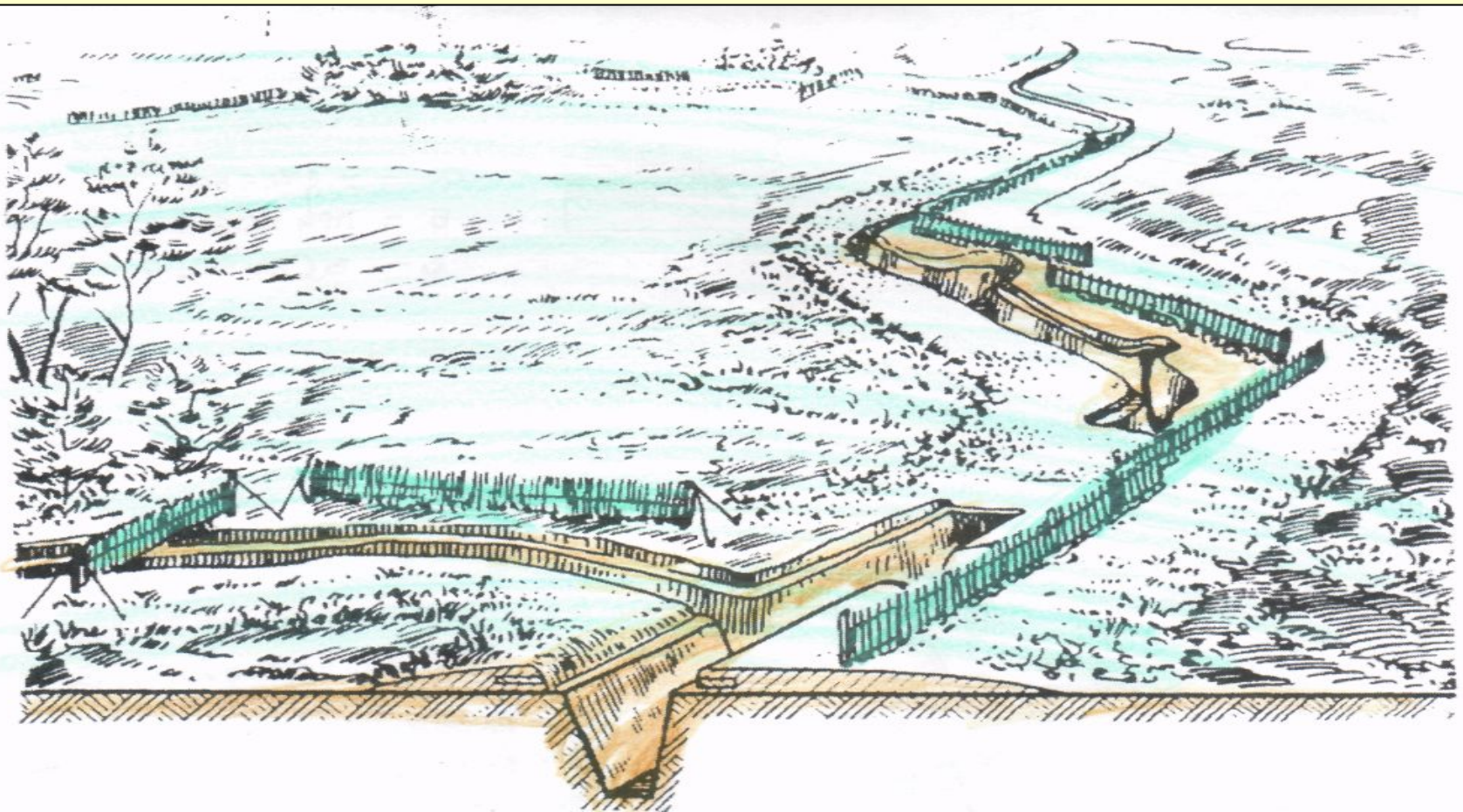

Ход сполучення

Інженерні заходи щодо маскування

включають:

- використання маскувальних властивостей місцевості та умов обмеженої видимості;
- своєчасне і вміле застосування маскувальних комплектів і покриттів;
- застосування димових засобів;
- маскувальне фарбування техніки під тло місцевості

Завтра заняття, а ти чим зайнятий?

Завдання на самостійну роботу:

- накреслити в робочих зошитах схеми окопів для стрільби з автомату, кулемету, гранатомету.
- вивчити призначення і порядок облаштування перекритої щілини та бліндажу.